

Vaasan & Vaasan

Vaasan & Vaasan Oy | Sidosryhmätiedote | 1-2004

**Vaasan & Vaasan
sidosryhmätiedote
ilmestyy kolme-neljä
kertaa vuodessa.**

Yhteystiedot

**Vaasan & Vaasan
Sidosryhmätiedote
Toimitus
PL 39
00441 Helsinki**

Päätoimittaja

**Kirsti Kehusmaa
puh. 0204 46 2076
fax 0204 46 3735
kirsti.kehusmaa@vaasan.com**

Yhteystoimittaja

**Pia Nyman
puh. 0204 46 2002
fax 0204 46 3701
pia.nyman@vaasan.com**

| Toimitusjohtajan puheenvuoro

Hyvä yhteistyökumppanimme

Kädessäsi on Vaasan & Vaasan Oy:n uusi sidosryhmätiedote. Viime syksynä teimme haastattelututkimuksen, jossa kysyimme asiakkaidemme ja muiden yhteistyökumppaneidemme näkemyksiä tiedotuksestamme. Tutkimuksessa kävi ilmi, että yhteistyökumppanimme saavat varsin hyvin tietoa mm. henkilökohtaisten tapaamisten yhteydessä. Toisaalta moni vastaaja kertoi tärkeäksi kokemansa kokonaiskuvan Vaasan & Vaasan Oy:n uutisista ja ajankohtaisista asioista jäävän puutteelliseksi.

Tämä tiedote on vastaus tuohon tutkimuksessa ilmenneeseen tarpeeseen. Julkaisemme jatkossa noin kolmen kuukauden välein 4–8 sivua laajan tiedotteen, johon pyrimme keräämään keskeiset jakson aikana tapahtuneet asiat ja uutiset sekä mahdollisuuksien mukaan myös tulevan jakson asioita. Omaa toimintaamme koskevien varsinaisten uutisten lisäksi haluamme tarjota ajankohtaista leipomoalan tietoa, josta toivomme olevan Teille hyötyä. Siksi olemmekin teemoittaneet tiedotteemme siten, että esimerkiksi tässä ensimmäisessä numerossa kerromme viimeisintä tietoa ruis- ja kuitututkimuksesta.

Kerromme tässä numerossa myös satavuotisesta näkkileivästämmä – rukiista, runsaskuituista ja terveellistä VAASAN näkkileipää olemme valmistaneet jo vuodesta 1904 lähtien. Tänä päivänä Suomen suosituimpiin kuuluvat näkkileivät maistuvat myös laajalti maailmalla. FINN CRISP -näkkileipiämme ja hapankorppujamme viedään yli 30 maahan eri puolille maailmaa.

Tärkeän ruis- ja kuituasian ohella olemme varanneet tiedotteen loppuosan uutisillemme. Kuluneen ensimmäisen jakson merkittävin uutisemme oli luonnollisesti Vaasan & Vaasan -konsernin omistusmuutos. Tammikuun lopussa julkaistu sopimus sai kilpailuviranomaisten hyväksynnän helmikuun aikana ja uudeksi omistajaksemme vahvistettiin näin ollen kansainvälinen pääomarahasto CapVest.

Vuosi 2003 on kokonaisuudessaan vahvistanut käsityksiämme siitä, että valittu liiketoimintastrategiamme ja toimintamallimme vie Vaasan & Vaasan -konsernia oikeaan suuntaan. Kotimaan tuoreileivonnan tuotteidemme myynti ja vientimyyntimme ovat kasvaneet erityisesti. Tuloskehitys on positiivinen sekä kotimaassa että Baltiassa. Näin vakaalla pohjalla on hyvä edetä uuden omistajan kanssa valitun strategian puitteissa.

Kiitokset menestyksestämme kuuluvat myös Teille. Toimivat yhteistyösuhteet keskeisten kumppaneiden kanssa ovat liiketoimintamme perusta. Toivon, että tämä uusi sidosryhmätiedotteemme edistää myös omalta osaltaan yhteistyötämme. Otamme mielellämme vastaan palautetta ja ehdotuksia, miten voimme vielä parantaa tiedotustamme.

Mielekkäitä lukuhetkiä!

*Matti Lappalainen,
toimitusjohtaja*

| Ruis, kuitu, VAASAN terveellistä näkkileipää 100 vuotta

VAASAN terveellistä näkkileipää vuodesta 1904

Sata vuotta on jo kulunut siitä, kun VAASAN näkkileivän valmistus aloitettiin. Syyskuun 8. päivänä vuonna 1904 perustettu Vaasan Höyryleipomo Osakeyhtiö oli Suomen ensimmäisiä teollisesti leipää valmistavia yrityksiä. Vaasan Höyryleipomo oli edellisvuosisadan puolivälissä perustetun Vaasan Höyrymylly Osakeyhtiön sisaryritys, joka toimi Vaasassa myllyn naapurissa.

Nykyiselle yhteistyölle Diabetesliiton kanssa löytyy 1930-luvulta: grahamjauhoista valmistettiin "Vaasan Dieettileipää", jota markkinoitiin mm. diabetesta sairastaville.

VAASAN näkkileipää on valmistettu yhtäjaksoisesti nyt sata vuotta, mutta jo Höyryleipomon alkuaikoina tuotevalikoimaan kuuluivat myös tuoreet ruis- ja vehnäleivät. Alan pioneerina toiminut yritys joutui tuotantoaan varten hankkimaan laitteita ja ammattitaitoa ulkomailta. Vaasan Höyryleipomossa asetettiin maantieteellisesti haasteelliset myyntitavoitteet: valtakunnallisen jakelun lisäksi pyrittiin valtaamaan Venäjän markkinat. Näkkileipää toimitettiin Pietariin ja Moskovaan, mutta myös kaukaiseen Vladivostokiin asti. Nykyisellä Venäjän vientimenestyksellä onkin siis pidemmät juuret kuin moni muistaakaan...

Leipärunoja luettiin vuosikymmeniä

Mainonnan perusta oli 1920-luvulta lähtien iskulause "Vaasan leipää", joka yhdisti kaikkia leipiä. Tavaramerkiksi tuli Rafael

Danielssonin piirtämä leipuripoika leipävaras olallaan. Eräs Suomen historian pitkäaikaisimmista mainoskampanjoista lähti käyntiin 1922, kun Vaasan leipää ryhdyttiin mainostamaan piirrosten ja runomuotoisten tekstien avulla. Sekä leipuripoika-tuotemerkki että leipärunoihin perustunut mainosformaatti säilyi aina 1960-luvulle asti. Näkkileivän terveysvaikutukset näkyivät selvästi mainonnassa: "Urheilijat! Syrjään pullat, samoin turhat makeiset! VAASAN "EXTRA" näkkileipä voimistaapi lihakset", runoitiin jo 1920-luvulla.

Vaasan Dieettileipää diabetepotilaille

Vielä 1920-luvulla valikoimiin kuuluivat hapankorput, asiakkaan tilauksesta tehtävä tuore leipä sekä Viipurissa valmistetut limput, mutta yhä selvemmin tuotanto ja tuotekehitys alkoivat keskittyä näkkileipään. Pak-

sun ja edullisen talousnäkkileipä "Työkansan" osuus myynnistä oli kaksi kolmasosaa. Valikoimaan kuului myös kalliimpia erikoisleipiä, kuten "Extra" ja "Victor". 1930-luvulla kulutus siirtyi ohuempiin ja kalliimpiin leipälaatuihin: markkinoille tuotiin mm. "Luxus" ja kahvi- ja teeleiväksi sopiva "Supero". Grahamjauhoista valmistettiin puolestaan "Vaasan Dieettileipää", jota markkinoitiin mm. diabetesta sairastaville. Vaasan & Vaasan Oy:n nykyiselle yhteistyölle Diabetesliiton kanssa löytyy siis perustaa vuosikymmenien takaa.

Leipävalistusta 60-luvulta

"Leipä lihottaa" oli yleinen väärinkäsitys 1960- ja 1970-luvuilla. Vaasan Höyrymyllyn vuonna 1959 perustama Uutiskeittiö teki paljon kuluttajavalistustyötä väärin käsitysten kumoamiseksi. Samalla valistustiellä jatkamme siis tänäkin päivänä mm. leipomoja myllyalan yhteisen Nauti vapaasti viljasta -projektin puitteissa. Uutiskeittiö avusti kaiken kaikkiaan kolme vuosikymmentä lehtiä artikkeleilla ja resepteillä sekä teki Mainos-tv:n kanssa ruokaohjelmia. Kaikkiaan tuntevat Jaakko Kolmosen – hän on ollut myös Uutiskeittiön kokkina aikanaan.

VAASAN-jyvä tuotemerkiksi

Levonin, Bruunin ja Kuntsin sukujen omistaman Vaasanmyllyn osake-enemmistö myytiin vuonna 1982 Suomen Sokerille (myöh. Cultor). Pari vuotta myöhemmin otettiin käyttöön nykyinen tuotemerkkimme VAA-SAN-jyvä. Näkkileivän rinnalla alkoi uudestaan vuosikymmenien tauon jälkeen myös tuoreiden VAASAN-leipien valmistus.

VAASAN-näkkäri vuorikiipeilijän herkkua

Myös Suomen tunnetuin ammattivuorikiipeilijä **Veikka Gustafsson** tunnustautuu VAASAN-näkkärien, -hapankorppujen ja VAASAN RUISPALAT -leipien suurkuluttajaksi. VAASAN-näkkileipien ja -hapankorppujen voimin on valloitettu maailman korkeimpia vuorenhuippuja. Noin 2,5 kuukauden kestoisille kiipeilymatkoilleen Veikka varustautuu usein isolla laatikollisella näkkileipää ja hapankorppuja.

Veikka on saanut myös kansainväliset kiipeilytoverinsa vannoutuneiksi näkkärin ja hapankorppun rouskuttajiksi. Mm. kansainvälisesti tunnettu vuorikiipeilijä Ed Viesturs on nykyään – Veikan ansiosta – vannoutunut näkkileivän ja hapankorppun ystävä, jopa siinä määrin, että hänen nimeään kantaa julkisuuttakin saanut hapankorppuresepti "Ed McMuffin". Tämä vuorikiipeilijöiden suosima – varsin suomalainen – herkkä koostuu kahdesta päällekkäisestä hapankorpusta, joiden välissä on suomalaista juustoa, salamia ja mausteeksi sinappia. •

Ruis- ja kuitututkimuksesta jatkuvasti uutta tietoa

Täysjyväviljatuotteet, kuten ruis- ja näkkileipä, ovat ylivoimaisia kuidun lähteitä ja siksi ne muodostavat hyvän ruokavalion perustan. Viimeaikaiset ruis- tutkimustulokset osoittavat, että täysjyväruisleivän nauttiminen pienentää varsin todennäköisesti eräiden sairauksien riskiä. Erityisesti sydäntauti-, diabetes- ja syöpäriskien on todettu vähenevän täysjyvätuotteiden nauttimisen yhteydessä.

Tutkimusnäytön perusteella voidaan mielestäni sanoa, että täysjyväruisleipä on terveystuote elintarvike, toteaa Vaasan & Vaasan -konsernin tutkimus- ja kehityspäällikkö **Tarja Kujala**. Vaasan & Vaasan -konsernin ns. funktionaalisuusstrategia perustuukin täysjyväviljan hyviin terveystuotteisiin. Tämän ajattelumallin mukaisesti täysjyväruukiista leivottu leipä itsessään on terveellinen tuote. Näin ollen leipään ei ole tarvetta lisätä ”terveyttä edistäviä” ylimääräisiä ainesosia, kuten esimerkiksi vitamiineja.

Rukiin terveystuotteet kiinnostavat maailmalla

Pohjoismaisen ”Ruis ja terveys” -projektin tutkimussopimus allekirjoitettiin kymmenen vuotta sitten. Projektissa oli mukana poikkeuksellisen laajasti sekä yrityksiä että tutkimuslaitoksia kaikista Pohjoismaista. Nelivuotinen projekti oli alku aktiiviselle rukiin ja täysjyväviljan terveystuotteiden käsittelevälle tutkimukselle. – Työ on nyt levinnyt laajalti myös Pohjoismaiden ulkopuolelle. Esimerkiksi EU:ssa on parhaillaan suunnitteilla kansainvälinen täysjyväviljan terveystuotteiden liittyvä Health Grain -hanke, kertoo Tarja Kujala. Vaasan & Vaasan on mukana EU-hankkeessa, mikäli se toteutuu.

Kuluneiden vuosien aikana ruis- tuotteet ovat saaneet runsaasti myönteistä julkisuutta. Rukiin terveystuotteista on kirjoitettu satoja lehtiartikkeleita, ja Suomesta ei löydyne enää henkilöä, joka ei olisi kuullut ruis- leivän terveellisyydestä. Tämä myönteinen mielikuva ei ole syntynyt itsestään. Sen ovat saaneet aikaan lukuisat tutkimukset, joiden tuloksia on hyödynnetty systemaattisesti sekä tuotekehityksessä että viestinnässä. – Ei ole liioiteltua sanoa, että kaikkialla maailmassa ollaan tänä päivänä kiinnostuneita

ruis- tuotteisiin liittyvistä terveystuotteista, sanoo Tarja Kujala.

Tuloksia hyödynnetään tuotekehityksessä

Viimeisimmät rukiiseen liittyvät tutkimukset, joihin myös Vaasan & Vaasan on osallistunut, ovat Raija-Liisa Heiniön, Sirpa Karpisen ja Katri Juntusen vuonna 2003 valmistuneiden väitöskirjatutkimusten ruista ja kuitua koskevat osa-alueet. Heiniön tutkimuksessa todettiin raskituksella olevan positiivisia vaikutuksia ruis- tuotteiden terveellisyyteen. Karpisen tutkimustulokset

vahvistivat puolestaan entisestään käsityksiä rukiin terveyttä edistävästä vaikutuksesta. Vaasan & Vaasan Oy:n tutkimus- ja kehitystoiminnan tavoitteena on luoda ja ylläpitää ylivoimaista kansainvälistä ruis- tietoutta sekä kehittää monipuolisia, hyvien makuisia ja helppokäyttöisiä leipomotuotteita. Tuotteissa pyritään maksimoimaan rukiin ja täysjyväviljan kuidun terveystuotteet. Mm. Heiniön ruis- raskitusta koskevat tutkimustulokset edesauttavat Vaasan & Vaasan Oy:n ruis- tuotekehitystä, jossa on jo vuosien ajan panostettu erityisesti raskitusmenetelmien kehittämiseen. •

Keskeisiä tutkimustuloksia

- Ruiskuidulla ja täysjyväviljalla on myönteisiä vaikutuksia sokeriaineenvaihduntaan. Myös riski sairastua aikuistyyppin diabetekseen vähenee.
- Sydänsairauksien riski vähenee myös veren kolesterolin alenemisen myötä. Ruis- ja kaurakuitua sisältävillä tuotteilla on todettu olevan veren kolesterolitasoa alentavaa vaikutusta.
- Runsaasti ruiskuitua sisältävä ruoka poistuu vatsalaukusta hitaammin, veren sokerin heilahtelut vähenevät ja aterian jälkeinen kylläisyyden tuntu säilyy pitempään.
- Euroopan johtavat syöpäasiantuntijat ovat todenneet, että runsaasti kuitupitoisia viljavalmisteita sisältävällä ruokavaliolla on selvä yhteys paksusuolisyövän riskin pienentämiseen.
- Ruis- tuotteet sisältävät runsaasti kuituja, joiden jo perinteisesti tiedetään auttavan suoliston toimintaa ja vähentävän ummetusta.
- Ruiskuidun mukana saamme elimistöömme runsaasti hyödyllisiä kanssamatkustajia, kuten vitamiineja, kivennäisaineita, antioksidantteja ja kasviestrogeeneja.

Yhdysvaltojen Elintarvike- ja lääkevirasto (FDA) hyväksyi vuonna 1999 täysjyvävilja- tuotteita koskevan terveystuotteiden: ”Runsaasti kokojyväviljaa ja muita kasvikunnan tuotteita sisältävä ruokavali, jossa kokonaisrasvan, tyydyttyneen rasvan ja kolesterolin määrä on alhainen, voi alentaa sekä sydänsairauksien että tiettyjen syöpä- sairauksien vaaraa”. Tätä väittämää voi Yhdysvalloissa käyttää sellaisten tuotteiden markkinoinnissa, jotka sisältävät täysjyväviljaa vähintään 51 %. Monet ruisleivät ja kaikki ruis- näkkileivät täyttävät tämän ehdon.

Brittiläinen CapVest Vaasan & Vaasan -konsernin omistajaksi

EQT Scandinavia II -pääomarahasto myi Vaasan & Vaasan -konsernin kansainväliselle pääomarahastolle CapVest Equity Partners Fundille. Kaupan solmimisesta sovittiin sitovasti 23.1.2004. Kilpailuviranomaisten hyväksyntä kaupalle saatiin helmikuun aikana ja lopulliset sopimukset allekirjoitettiin 3.3.2004. Kauppaan kuuluvat kaikki konserniyhtiöt eli emoyhtiön Vaasan & Vaasan Oy:n lisäksi Baltian yhtiöt AS Leibur, A/S Hanzas Maiznicas, UAB Vilniaus Duona Plius sekä ruotsalainen Delice Scandinavica AB.

Vuonna 1999 perustettu Lontoosta käsin toimiva CapVest Equity Partners Fund on erikoistunut Iso-Britanniassa, Länsi-Euroopassa ja Pohjoismaissa toimiviin keskisuuriin yrityksiin, joilla on vahva markkina-asema ja hyvät kasvunäkymät. CapVest Equity Partners Fundin kohdeyritykset edustavat useita eri toimialoja, mukana on mm. tietoliikenne- ja palvelualan yrityksiä. Elintarvikealaa edustaa Vaasan & Vaasan -konsernin lisäksi mm. brittiläinen kalatuoteyritys Youngs. Suomessakin tunnettuja CapVestin omistamia yrityksiä ovat esimerkiksi Esselte ja Gardena.

Nauti vapaasti viljasta -hankkeen kolmas vuosi on käynnistynyt

Viljatuotteiden terveysvaikutukset ovat edelleen ravitsemuskustelun keskeisiä teemoja. Lasten ja aikuisten lihavuus, sydäntautien ja diabeteksen ehkäisy ja koulujen välipalat puhuttavat niin vilja-alaa kuin mediaa ja suomalaisia kuluttajia. Mylly- ja leipomoteollisuuden yhteinen Nauti vapaasti viljasta -hanke tuottaa tietoa viljatuotteiden ravitsemusvaikutuksista ja seuraa ja osallistuu alan keskusteluun. Kolmivuotinen viestintä- ja koulutushanke kokoaa yhteen kaikki alan keskeiset toimijat ja ravitsemusvaikuttajat. Nauti vapaasti viljasta -hanketta koordinoi Leipätedotus ja siinä on mukana myös Vaasan & Vaasan Oy. Hankkeen kahden ensimmäisen vuoden aikana viestiä viljatuotteiden terveellisyydestä on viety lukuisten koulutus-tilaisuuksien ja median avulla ravitsemuksen ja terveyden ammattilaisille, viranomaisille ja järjestöille sekä kaikille suomalaisille. Nauti vapaasti viljasta -hanke on huomattu alan vaikuttajien keskuudessa ja se on saanut runsaasti näkyvyyttä mediassa.

FINN CRISP -brandin mainonta Lowe & Partnersille

Vaasan & Vaasan Oy on sopinut kansainväliseen FINN CRISP -tuotemerkkiinsä liittyvästä markkinointiyhteistyöstä Lowe & Partners -mainostoimiston kanssa. Jo 1950-luvulla lanseerattu FINN CRISP on eräs tunnetuimpia suomalaisia elintarvikealan vientimerk-

kejä maailmalla. Vaasan & Vaasan Oy:n Kotkan tehtaassa valmistettuja FINN CRISP -näkkileipiä ja -hapankorppuja myydään yli 30 maassa ja noin 50 000 kaupassa eri puolilla maailmaa. Yhteistyösopimus Lowe & Partners Oy:n kanssa kattaa FINN CRISP -tuotemerkkiin liittyvän markkinoinnin ja mainonnan kaikilla markkina-alueilla.

Vaasan & Vaasan Oy tukee Diabetesliittoa aikuistyyppin diabeteksen ehkäisyssä

Vaasan & Vaasan Oy on tehnyt Suomen Diabetesliiton kanssa sponsorointisopimuksen vuodelle 2004. Vaasan & Vaasan Oy toimii Diabeteksen ehkäisyn ja hoidon kehittämishajelmassa eli DEHKO:ssa pääsponsorina ja avustaa siten Diabetesliittoa aikuistyyppin diabeteksen ehkäisyssä.

EFSIS-sertifikaatit Kotkan tehtaalle

Kotkan tehtaalle on myönnetty EFSIS-sertifikaatit viime vuoden lopulla tehdyn auditoinnin perusteella. Brittiläisen EFSIS-yrityksen edustajien tekemä auditointi koski koko tuotantoprosessia aina raaka-aineista tuotetarastoon ja lähettämiseen. EFSIS-sertifikaatin edellyttämät vaatimukset on määritelty kuluttajatuotteiden turvallisuutta koskevassa EFSIS-standardissa. Kotkassa tehty auditointi ja sen tukena oleva standardi täyttää myös kaikki kansainvälisesti tunnetun BRC (British Retail Consortium) -standardin vaatimukset. Kotkan näkkileipätuotannolle

tämänkertainen sertifikaatti on kolmas ja tehtaan leipomotuotteille ensimmäinen.

Pain Delice -leivonnaispakasteet lanseerattiin ruotsalaisille kuluttajille

Kuluttajapakatut Pain Delice -leivonnaispakasteet ilmestyivät ruotsalaisten kuluttajien ulottuville tammikuun lopussa, kun lanseeraus alkoi naapurimaan vähittäiskaupoissa. Merkittävä osa tuotesarjan tuotteista valmistetaan Joutsenon tehtaalla.

VAASAN Voima -näkkileivän tuotanto uudelleen käyntiin Kotkassa

VAASAN Voima -näkkileivän tuotanto saatiin uudelleen käyntiin helmikuussa Kotkan tehtaassa. Hapankorppulinjan tulipalossa lokakuussa tuhoutuivat myös VAASAN Voima -näkkileivän tuotannossa tarvittavat lisälaitteet. VAASAN Voima -tuotannon asennukset olivat viimeiset tulipalon aiheuttamien vahinkoihin liittyvät korjaustyöt.

Vaasan & Vaasan GASTRO-messuilla

GASTRO-messuilla 17.–19.3. esiteltiin mm. suurkeittiöiden toivomat kypsät pakasteuutuudet: sämpylät, munkit ja lihapiirakat. Helppokäyttöisyytensä ansiosta kypsät pakasteet kasvattavat jatkuvasti suosiotaan. Muita messu-uutuuksia olivat VAASAN Omenavaniijapulla ja VAASAN Rukiinen karjalanpiirakka.